

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل نگاره های نمادین (مطالعه موردی: سنگ نگاره های استان خراسان جنوبی)

محل انتشار:

فصلنامه جلوه هنر، دوره 11، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سارا صادقی - دانشجوی دکتری باستان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران، نویسنده مسئول

حمیدرضا قربانی - استادیار گروه باستان شناسی، دانشکده هنر، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

خلاصه مقاله:

انسان ابتدایی با به تصویر درآوردن باورهایش و بهره از محیط زندگی خود، نقوشی را بر دیوار غارها و صخره ها نقش کردند. این نقوش، روشی برای انتقال پیام و افکار و وسیله‌ای برای بیان آرزوها و ترس های بشر بوده‌اند. به همین دلیل سنگ‌نگاره‌ها از قدیمی‌ترین آثار هنری یافت‌شده در جهان هستند که اطلاعات فراوانی در خصوص زندگی و آداب و رسوم نیاکان ما را بیان می‌کنند. آفرینندگان این هنر، حکاکی‌ها و نقاشی‌هایی را -که بیانگر باورها و عقاید و اسطوره های آنان بوده- بر روی این صخره‌ها نقر کرده اند؛ اما، امروزه در میان ما نیستند که از خلاقان این هنر بی‌رسیم، هدفشان از خلق این آثار چه بوده است؟ بنابراین، هدف این پژوهش بر مبنای شناسایی تعدادی از نقوش شاخص در استان خراسان جنوبی و مطالعه تطبیقی با دیگر آثار نمادین یافته شده در ایران است؛ که تا حدی، به معنای نمادین این نقوش -که از اسرار و رازهای انسان‌های قبل از ما بوده‌اند- دست یافته‌ایم. این نوشتار از روش تحلیل و تطبیق محتوا بهره برده و داده‌های آن از شیوه بررسی میدانی و مطالعات کتابخانه‌ای گردآوری شده است؛ یافته‌های نمادین ما در استان خراسان جنوبی از چهارده محوطه بوده؛ که شامل نقش دایره، چلیپا، نعل اسب، دست، بین و یانگ، حصیرمانند، تله‌مانند، بته جقه و تعدادی نقش کمیاب هستند. نتایج نشان می‌دهد: این نقوش، برخاسته از عقاید و باورهای آیینی حکاکان است. لذا، قابل ذکر است که این نقوش از لحاظ تکنیک و تکنولوژی، با دیگر نقوش یافت‌شده از سنگ نگاره های ایران و خارج از ایران، قابل مقایسه و مورد تطبیق هستند.

کلمات کلیدی:

نقوش صخره‌ای، نگاره نمادین، گاه نگاری نسبی، خراسان جنوبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1369846>

